

1956-os emlékmű – csillagászati vonatkozással

Az Amerikai Magyar Emlékmű Bizottság 2006-os alapításakor célul tűzte ki egy New Yorkban állítandó emlékmű létrehozását. A színhely választását indokolja, hogy ez a város volt „Amerika kapuja” a számos magyarországi emigráns számára, valamint itt található az Egyesült Nemzetek székhelye is. A létrehozandó emlékműre nemzetközi, nyílt pályázatot írtak ki, amelyre a beérkezett pályaműveket egy hat tagú művész-zsűri értékelt. Az Egyesült Államok-beli és kanadai szakemberek közül néhányan magyar születésűek. A város vezetésének igen szigorú előírásainak megfelelően, a csak szimbolikus ábrázolást megengedő előírásoknak is eleget tevő, sikeres pályamű alkotója Nagy Tamás professzor Budapestről. (Nagy Tamás a Moholy-Nagy Egyetem Építészeti Tanszékének vezetője, számos kitüntetés, többek között az Ybl-díj birtokosa).

A közadakozásból megvalósult emlékmű lényegében a már meglévő Kossuth-szobor kiegészítése. Manhattan nyugati részén, a Riverside Parkban, a Hudson folyó és a Columbia Egyetem között, a Szent János Katedrális közelében áll Kossuth Lajos szobra a nyugati 113. utcánál. Ez a hely 1928 óta az Amerikában élő magyarok hagyományos gyülekezési helye a március 15-i forradalomra való emlékezés idején – és október 23-át is

itt ünnepelehtették az új 1956-os emlékmű felavatásával.

Az elegánsan visszafogott emlékműben szögletes és kerek elemek találhatók. A szögletes rész részben a Kossuth-szobor felé forduló pad, másik részén a csendes megemlékezés virágai és gyertyái is elhelyezhetők, szélén pedig emléktábla található. A fekvő, kerek részen pedig az égbolt ábrázolása látható, ahogyan 1956. október 23-án Budapestről látszott. Az égbolt ábrázolása kifejezi az emberiség közös örökségét, az éjszakai égbolt csodálatát, valamint a reményteljes égre tekintést, amelyre a kommunista elnyomás ellen küzdő 1956-os magyaroknak is rendkívül nagy szüksége volt.

*Amerikai Magyar Emlékmű Bizottság
– Molnár Péter*

A New York-i emlékmű hangsúlyos eleme az 1956. október 23-án kora este látható csillagos égbolt (mandiner.hu)

